

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones Miscellanæ

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decision C. Argumentum. Declaratur, quid sit Abstinencia? Quotuplex?
Quot ejus species? Quæ ejus extrema?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94626](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94626)

Pro responsione dictum fuit, insinuare debere, ut faciat id, quod fecit Joannes Paten-
 tius Pistojensis celeberrimus Advocatus, de quo
 7 narrat Lucas Vadingus in *Chron. Relig. Francisc.*
Anno Christi 1211. (& refertur à P. Menoch. in
Histor. Miscell. Sacra part. 1. cap. 347. à P. Benedi-
 cto Mazzari in *Chron. die 1. Januarii.* & Episcop.
 Veglen. *Serm. in Decalog. num. 570.*) quod, cum
 quodam vespere vidisset Porcarium urgentem
 sues, qui stabulum detrectabant ingredi, & ira-
 tum tandem dicere audivisset, *Ingreddimini maledi-
 cti, sicut anima Judicum, & Advocatorum ingreditur infernum:* statim porci illi maximo conatu stabu-
 lum intraverint. Quo dicto, & facto expege-
 factus causarum ille Patronus omnibus suis bonis
 in egenos distributis ingressus est Religionem S.
 Francisci, in qua poenitentem vitam fecit, &
 sanctam mortem obiit. Meherculè, Advocatus,
 de quo in casu, nisi dederit omnia bona
 sua ad refarciendum damna iis, contra quos li-
 tes injustas egit, salvari non potest, cum omni-
 8 um Juristarum, & Theologorum sit sententia,
 obnoxium esse Advocatum causas injustas pa-
 trocinantem restitutioni. Cardin. Tolet. *lib. 5.*
cap. 61. num. 2. Layman. *lib. 1. tract. 1. cap. 5. §.*
3. num. 18. & lib. 3. tract. 2. cap. 5. num. 3. &
4. Graffius in Decis. part. 1. lib. 3. cap. 8. &
Regin. in Praxi fori Penit. lib. 23. cap. 55.
 Quamvis enim munus summis laudibus dignum
 sit advocare, ut scribit Loterius de *Re benef. in*
Apparat. à num. 150. & seqq. & Thomas Garzon.
 in *Platea Univers. discurs. 12.* & videatur licitum
 tueri causas dubias, vel minus probabiles, ma-
 xime admonitis clientulis, ut scribit Diana *part.*
9. tract. 8. resol. 63. quæ habetur in *Coor-*
dinato tom. 8. tract. 1. resol. 25. nihilominus
 est super omnia periculosum, & in eo versatur
 manifestum discrimen damnationis æternæ, ut
 demonstrat Paulus Aringhi in *Monument. Infelicit.*
tom. 1. lib. 2. cap. 6. adeo ut nullum aliud videatur
 esse remedium, quam supradictum, ubi
 quis per triginta continuos annos lites injustas
 protexerit, & vicerit; nam quis poterit librare
 damna eorum, quibus per injustitiam propria
 bona sunt ablata, præter expensas, & alia in-
 commoda? Hinc est, quod in *Instruct. Pract. de*
 10 *Confessionib. P. Tobias Lohner Soc. Jesu* det mo-
 nita pro salute æterna cujusque status confiten-
 tium, sed de Advocatis neque verbum quidem;
 quod ex oblivione omisum esse non credo, sed
 ob impossibilitatem relictum suspicor. Salo-
 mon in *Prov. cap. 21. Vers. 6.* ait: *Qui congregat*
thesauros lingua mendacii, vanus & excors est, & im-
pingetur ad laqueos mortis. Quæ verba ita Cor-
 nelius à Lapide commentatur: *Thesauros congre-*
gant per linguam mendacem: Primo Judices, qui auro
corrupti mendacem ferunt sententiam: Secundo falsi tes-
tes, qui falsum testimonium vendunt auro: Tertiò Ad-
vocati, qui injustam causam defendunt ob lucrum.
 Deinde declarat, qui sint laquei mortis, in
 quos impingunt: & subdit eos esse angorem
 conscientie, horrorem mortis, nimiam cupidi-
 tatem ad pecuniam, ob quam impediuntur re-
 stituere; unde subdit: *Hinc videmus ex centum vix*
tres reperiri, qui ablata restituant. Hæc dicta sint
 de Advocatis consimilibus illi, de quo in casu;
 nam cæteris piis, timorem Dei præse ferentibus,
 & non nisi justas causas patrocinantibus & salus
 æterna, & magnum præmium reservatur in cœ-

lo à Redemptore nostro, qui Advocatus
 omnium est fidelium, & hoc nomine voluit in-
 signiri à Discipulo dilecto, ubi scripsit: *Advo-*
catum habemus apud Patrem JESUM Christum
justum. 1. Joh. 2. 2. De iisdem vide infra *Decis.*
 156.

DECISIO C.

ARGUMENTUM.

Declaratur, Quid sit Abstinencia? Quotplex?
 Quot ejus species? Quæ ejus extrema?

SUMMARIUM.

1. Abstinencia quid sit?
2. Quotplex?
3. Nobiles in mensis lauris possunt servare absti-
 nentiam.
4. Homines cibantes se stercore, calce, aut vi-
 tris.
5. Astomi, qui nutriuntur odoribus.
6. Sobrietas in quo differat ab abstinentia?
7. Abstinencia quæ sint vitia contraria?
8. Inedia quando sit peccatum?

Abstinentia, quæ ab *Abs.* & *teneo* dicitur, qua-
 si à longe teneo) nihil aliud est, nisi moderatio
 in cibo, & potu juxta rectum dictamen rationis. S.
 Thom. 2. 2. *quæst. 146. & 147.* Martin For-
 nar. *lib. 2. tract. 2. cap. 25. post. Summ. Tolet.*
 Eminentiss. Card. de Lauræa 2. d. *Virtut. in gener.*
disput. 31. art. 5.

Quadruplex est abstinentia in cibo, & potu.
 1. *Virtuosa, Religiosa, Miraculosa, Prodigiosa.* Ab-
 stinentia *Virtuosa* est illa, quæ nullam respuit
 qualitatem ciborum, neque condimenta, (ni-
 si in tempore prohibito) sed omnibus utitur
 cum mediocritate, quæ circa quantitatem men-
 suratur à necessitate naturæ, circa condimen-
 ta à conditione personæ; ideò nobiles, ac
 Principes, etsi mensas habeant opiparas, attenta
 eorum conditione, possunt servare abstinen-
 tiam virtuosam. Eminentiss. Card. de Lauræa
 2. *disput. 31. art. 5. num. 187. & 301.* Ab-
 stinentia *Religiosa* respuit nedum superfluum
 quantitatem cibi, & potus, sed etiam qualita-
 tem, pretiositatem, ac voluptuosam præparatio-
 nem, & in eicis simplicibus attendit mediocri-
 tatem ex pura necessitate ad vitæ sustentationem.
 Eminentiss. Cardin. de Lauræa *ubi sup. num.*
295. & 309. Abstinentia *Miraculosa* est illa,
 quam famuli, & famulæ Dei professi sunt ex
 speciali gratia, viventes pluribus diebus absque
 cibo naturali, & pluribus annis sola Eucharistia
 Sanctissima, ut ex eorum Vitis constat, & ex-
 emplis simul relatis à P. Bagatta in *admirand. Orb.*
Christ. tom. 2. lib. 3. cap. 3. §. 5. & à Jacobo Pi-
gnatello J. C. Rom. tom. 4. Consult. 42. per totam,
 plenam eruditionibus, Historiis, & casibus,
 quam legisse parochos delectabit. Abstinen-
 tia *Prodigiosa* est illa, quæ observatur in plu-
 ribus personis, quæ vel vivunt absque cibo, de
 quibus agit Fortun. Lycetus, nostra ætate
 in hoc Publico Gymnasio Patavino Lector
 eximius in *tract. de his, qui diu vivunt sine*
alimento lib. primo à cap. 1. usque ad caput.
 15. Vel quæ cibis naturalibus relictis
 nutri-

nutriuntur stercore, calce viva, vitris, carbonibus, de quibus tractat P. Gasp. Schottus Soc. Jesu in *Physica Curiosa* tom. 1. lib. 3. cap. 26. & 27. ubi disputat de causis, ex quibus provenit, ut homines abhorreant caseum, pisces, vel alios cibos. Sed prodigiosior est abstinentia Astomorum, idest hominum orientalium non habentium os, neque labia, qui vivunt tantum ex halitu, & odore, quem naribus trahunt, ut refert Plinius lib. 7. cap. 4. Solin. cap. 43. in *descript. Æthiop.* & P. Nieremberg. lib. 8. *Histor. Nat.* cap. 1. ubi testatur in *Xanocobuyca* esse gentes, quæ membris purgationi excrementorum destinatis caveant, ali propterea solum odore fructuum, florum, herbarum. quas olfactu, & naribus, non stomacho condiunt. Idemque de quibusdam *Pervensibus* scribit Schottus d. lib. 3. c. 11. § 3. ubi excultas ipsorum Astomorum imagines ponit e naribus se alentes. Sed an hæc vera sint? fides sit apud prædictos relatores: factis enim fabulosa esse videntur.

6 Duæ autem sunt species Abstinentiæ, *Unacibi*, quæ propriè Abstinentia vocatur, & *Altera potus*, quæ proprio nomine dicitur *Sobrietas*; & differunt hæc species inter se non solum physice, sed etiam moraliter; & ideo in Confessione aperiendum est, an quis deliquerit in crapula, vel in potu? & qui cibo nimio se ingurgitat, ac vino se inebriat, duplex peccatum committit, specie diversum. Eminentiss. Cardin. de Laueræ d. *disput.* 31. art. 5. num. 258. & 262.

7 Extrema Virtutis Abstinentiæ sunt duo. Unum per excessum, & est peccatum gulæ, quæ habet quinque gradus excedendi contentos hoc carmine. *Præproperè, lautè, nimis, ardentè, studiosè.* Ex S. Greg. Mor. lib. 30. cap. 27. & habetur in *can. Quinque de cons. dist. 5.* & dictos modos declarat S. Thom. 2. 2. *quest.* 148. art. 4. & Cardin. Tolet. lib. 8. cap. 59. Aliud extremum est per defectum, & dicitur *Inedia*, quando quis cum præiudicio vitæ vult abstinere à cibis; & in hoc casu quando sit peccatum, quando non? tractat Diana par. 5. tract. 4. *resolut.* 33. quæ reposita est in opere *Coordinato* tom. 8. tract. 5. ref. 53. Georg. Gobat. in *Quinar. tract.* 5. cap. 1. *sect.* 3. à num. 30. & seqq. Pasqualig. *decis.* 28. & 29. & Pignatellus d. tom. 4. *consult.* 43. per totam.

DECISIO CI.

ARGUMENTUM.

Agitur de obligatione restituendi, quæ incumbit Adulationibus, ac Meretricibus. Refertur factum mirabile, sed non imitabile S. Vitalii Abbatis.

SUMMARIUM.

1. Palpo quis sit? Et quando teneatur ad restitutionem?
2. Meretrix quando teneatur restituere?
3. Meretrix summam excedentem retinere non potest.
4. Concubinus bonis decoctus ob donata Meretrici, hæc restituere tenetur.
5. S. Vitalii Abbatis mirabile, non imitabile factum.
6. Satellites in suo officio infideles an teneantur ad restitutionem?
7. Satellites ex pacto tenentur esse fideles iudicibus.
8. Damna obvenientia ob malitiam Administrorum Justitiæ, ab eis restituenda.

Doct. Clericali Tom. II. Lib. IX.

9. Fisco, vel Judici an restituenda damna ob defectum Satellitum?

10. Pecunia per Satellites à reis accepta an restituenda?

Nunc declarare oportet: Quis sit Palpo? & Quando Palpo teneatur ad restitutionem? Respondendum Palponem, (vulgo *Lunfighiere*, & *Adulatore* Calepin. in *Verb. Palpo*, & *Amalthæa Onomastica eod. Verb.*) significare eos, qui adulationibus, vel laudibus causant vel damnum fieri, vel factum non restitui; ac etiam si id operentur exprobrando, irridendo, murmurando; & tunc tenentur ad restitutionem, quando ille, qui damnum intulit, motus fuit prædictis adulationibus, vel irrisionibus ad damnum inferendum; sapient enim naturam consiliario- rum. Azor. part. 3. lib. 4. cap. 13. Bonac. de *Rest. disp.* 1. *quest.* 2. *punct.* 9. num. 1. Lessius lib. 2. cap. 13. dub. 3. num. 25. Layman. lib. 3. tract. 2. cap. 5. num. 6. Busemb. lib. 3. tract. 5. cap. 2. dub. 2. §. 4. & Eminentiss. Cardin. de Lugo. de *Iust. & Jur. tom.* 2. *disput.* 19. num. 70.

Cæterum non erit facile Confessario respondere sequenti peccatrici, videlicet, *Concubina Mercatoris* (carcerati ad instantiam creditorum, quibus non habet amplius in bonis ut satisfiat) constituitur Parocho, vitam in melius mutatura, & narrat, magnam auri, & argenti quantitatem à Mercatore sibi donatam habere. Quæritur, an sit adigenda, creditoribus Concubini restituere? Ad hunc casum non fictum, sed factum, & frequenter practicabilem.

Varii varia dixerunt: quia cum apud Theologos probabilior sit opinio, meretricem male agere meretricando, sed injuste non agere accipiendo mercedem, DD. apud Dianam. part. 2. tract. 16. ref. 38. quæ sedet in Opere *Coordinato* tom. 8. tract. 7. *resolut.* 59. & apud Ricciulum de *Personis, quæ in statu reprobo versant.* lib. 2. cap. 23. & lib. 3. cap. 21. plures absolverunt Concubinam, de qua in casu, à restitutione. At prudentiores eam obligatam dixerunt restitutioni in duobus casibus. Primus est, si donata illi à Mercatore excedunt summam congruam, & proportionatam statui Concubinæ; nam quod excedit, tenetur restituere. Sanctus Thom. 2. 2. *quest.* 62. artic. 5. ad 2. Navarr. in *Manual. cap.* 17. num. 41. *Vers.* *Septimo* insertur. Covaruv. in *Reg. Peccatum*, part. 2. §. 2. num. 2. in *fin.* Ricciul. *dict.* lib. 2. cap. 33. num. 27. Quæ autem dici debeat summa congrua, & proportionata; docet Tamburin. in *Decal. lib.* 7. cap. 5. §. 3. num. 23. & 24. quem curiosi legant. Secundus casus est, si Mercator bonis decoxit, & factus est non solvendo erga suos creditores ex causa donationum, in quantitate magna auri, & argenti dictæ Concubinæ factarum, itaut mercaturam suam prodegerit, & dissipaverit, vivendo luxuriose cum ipsa, ut sæpè videmus in praxi evenire; & in hoc casu pariter adigenda est Concubina, ut restituat creditoribus Mercatoris, ex doctrina Eminentiss. Cardin. de Lugo de *Iustit. & Jur. tom.* 1. *disput.* 20. num. 134. & Eminentiss. Cardin. de Laueræ tom. 2. de *Virtut. in gen. disput.* 23. num. 50. *Vers.* *Octavo*, ubi probat, talem accipientem à debitore donante absque legitima, & urgente causa esse reum injustitiæ contra creditores, &